

Sociale netwerken

Sociaal leven op internet

Xander Bordeaux

Eenkele jaren geleden gebruikten individuen het internet nog voornamelijk om te zoeken naar informatie op bedrijfswebsites. Al snel kwamen er voor individuele personen mogelijkheden om zelf informatie op internet te zetten en om zelf websites te maken. Door het eenvoudiger gebruik, de verschillende toepassingen, de toegenomen snelheid en de bereikbaarheid van internet, werden steeds meer mensen actief op internet. Tegenwoordig is het niet meer weg te denken uit de samenleving. Internetters zijn steeds vaker en steeds langer online te vinden waardoor bij de vrijetijdsbesteding een verschuiving heeft plaatsgevonden van 'IRL'¹ naar 'URL'².

Door de toenemende vrijetijdsbesteding op internet kwamen steeds meer webtoepassingen beschikbaar die een hulpmiddel waren om het sociale leven op internet (verder) te ontwikkelen. Eén van de eerste toepassingen op sociaal gebied is het chatten op internet. Communiceren met bestaande en met nieuw opgedane vrienden op internet gebeurde op IRC³-kanalen en via korte berichten op (gespecialiseerde) nieuwsgroepen. Toen de grafische mogelijkheden op het internet groter werden, kwam ICQ⁴ op en werden de mogelijkheden van communiceren via 'instant

messaging' uitgebreid. Tegenwoordig kent bijna iedereen MSN⁵, zijn veel internetters een regelmatige bezoeker van diverse discussiefora op internet en zijn er ook vele weblogs ontstaan waar internetters hun eigen dagboek eenvoudig kunnen bijhouden en reacties daarop kunnen ontvangen.

Op internet zijn netwerksites ontstaan die verschillende communicatiemogelijkheden hebben gecombineerd (mashup) en ook voor verschillende doelgroepen geschikt zijn gemaakt. Toepassingen als YouTube en Google Maps zijn veel voorkomende onderdelen van mashups. In de volgende alinea's zal ik ingaan op twee populaire netwerksites, Hyves.nl en LinkedIn.com.

Vriendenboekjes

Op de lagere school had je van die boekjes die je aan je vrienden gaf om daar een leuk stukje tekst in te zetten. Een foto mocht ook niet ontbreken. Zo kreeg ik van vrienden te horen wat hun favoriete muziek was, hun favoriete eten, hun favoriete kleur en ga zo maar door. Op de middelbare school was het toch minder hip om nog met zo'n boekje aan te komen en verdween deze vorm van 'vrienden verzamelen in een boekje'.

Tegenwoordig verzamelen we weer vrienden, niet in een ouderwets papierenboekje maar op de Hyvespagina's van internet. In september 2004 is het succesvolle Nederlandse alternatief voor de vriendenboekjes gelanceerd. De sociale netwerksite waar iedereen gratis lid van kan worden heeft ondertussen meer dan 5 miljoen leden en is de meest

bekende sociale netwerksite in Nederland⁶. Het is een sociaal netwerk waar je contacten kunt bijhouden via je eigen profiel met verschillende functionaliteiten. De mogelijkheden van internet worden goed benut bij dit elektronische vriendenboekje. Zo kun je er allerlei informatie kwijt, chatten met vrienden, berichtjes achterlaten en foto's en filmpjes bekijken. Een gebruikersprofiel kan dan ook veel informatie prijsgeven (al dan niet betrouwbaar) over iemands leven. Volgens de mediabarometer van Ernst & Young is een lidmaatschap van een sociaal netwerk in Nederland ook enorm populair waarbij 'maar liefst 74 procent van de internetters minimaal op één netwerksite een profiel heeft aangemaakt'.

Vriendenboekjes voor je carrière

De webtoepassingen die ik hierboven heb genoemd zijn voornamelijk bedoeld voor de 'vrijetijdsbesteding'⁷. Websites om te kunnen netwerken (volgens Van Dale is daarvan de definitie 'mensen benaderen die nuttig kunnen zijn voor de eigen carrière') zijn de laatste jaren ook sterk in ontwikkeling. Eén van de meest succesvolle initiatieven is die van LinkedIn. LinkedIn is een online netwerk waarbij meer dan twintig miljoen leden wereldwijd zijn aangesloten. Een profiel maken op LinkedIn is eenvoudig en net als bij Hyves gratis. Extra functionaliteiten zoals betere zoekfuncties, statistieken en meer contactmogelijkheden kunnen tegen geringe betaling worden afgenomen. Anders dan Hyves, is LinkedIn meer bedoeld om professionals te linken 'die nuttig kunnen zijn voor de eigen carrière'.

drs. R.X.(Xander) Bordeaux is als IT-auditor werkzaam bij EDP Audit Pool (EAP). EAP is een interdepartementaal samenwerkingsverband van auditdiensten binnen de rijksoverheid, ressorterend onder het ministerie van Financiën.

De netwerk mogelijkheden bij LinkedIn zijn talrijk. Net als bij andere sociale netwerksites kun je zelf bepalen hoeveel informatie je wilt prijsgeven. Je kunt informatie geven over je huidige functie en werkgever, kennis en ervaring, over je verleden, welke werkgevers je hebt gehad, welke opleidingen je hebt genoten en verdere informatie als lidmaatschappen bij relevante organisaties en het vakgebied waarin je werkt.

Als lid van een netwerksite zul je jezelf moeten afvragen wat je grens is van informatievervalsing. Hoe meer informatie je prijsgeeft, hoe beter de aangeboden informatie op je is afgestemd en hoe beter je gebruik kunt maken van de mogelijkheden. Daarentegen zou je wel meer je privacy kunnen aantasten. Naast kiezen welke informatie je wilt delen, kun je ook aangeven met wie je die wilt delen. Je kunt je profiel bijvoorbeeld niet-openbaar maken zodat alleen geregistreerde LinkedIn-leden het profiel kunnen bekijken of je kunt ervoor kiezen om enkel jouw vrienden je gedetailleerde gegevens te laten bekijken.

Voordelen

Het netwerkeffect is bij netwerksites natuurlijk van toepassing. Hoe meer leden een netwerk heeft, des te waardevoller het netwerk wordt. Hoe meer vrienden je hebt 'gelinked' aan je profiel, des te waardevoller je profiel wordt voor jou en je vrienden. Zeker als je bij LinkedIn ook nog aanbevelingen en referenties krijgt, groeit de waarde van je netwerkprofiel. Er zijn meerdere mogelijkheden om vrienden toe te voegen. Je kunt bijvoorbeeld zoeken op naam en op werkgever. Via het vriendenlijstje van je eigen vrienden kom je ook vaak weer in contact met andere bekenden die nog niet op jouw vriendenlijstje staan.

Groot verschil tussen het oude, papieren en het nieuwe, online vriendenboekje is dat het laatste dynamisch is. Als een vriend (m/v) een andere favoriete muziekvoorkeur krijgt, dan kan hij dit updaten zodat het bij alle

aangesloten vrienden ook bekend wordt. Bij het carrièrevriendenboekje is snel duidelijk als een vriend een nieuwe baan heeft (en het profiel vervolgens actualiseert). Je kunt er zelfs voor kiezen dat al je vrienden worden geïnformeerd als je een nieuwe functie of werkgever krijgt. Zo krijg ik regelmatig meldingen binnen van vrienden die een nieuwe baan hebben, of die aan een nieuwe vriend gelinked zijn. De inhoud van die LinkedIn-meldingen kunnen dan aanleiding zijn om de vriend te feliciteren en/of het contact weer even aan te halen.

De zoekmogelijkheden, zoals al eerder beschreven, zijn ook handig. Wil je contact leggen met een organisatie die nog onbekend is voor je? Wellicht zit er iemand in je sociale netwerk die daar contacten heeft. Heb je een vaktechnische vraag? Stel die op LinkedIn en je netwerk en het netwerk van je vrienden kunnen erop reageren. Heeft jouw organisatie een vacature of zoek je zelf iets anders? Plaats het op LinkedIn en breng het onder de aandacht.

Nadelen

Waar eerder ook al op is geweest: wees je ervan bewust dat alle informatie die je op internet zet door iedereen gelezen zou kunnen worden. Het is eenvoudiger om informatie op internet te zetten dan het eraf te halen. Met beveiligingsinstellingen die de diverse netwerksites aanbieden is tegenwoordig wel veel meer af te schermen dan vroeger, maar het blijft een openbaar netwerk. Naast de privacyissue moet je ook eens denken aan de betrouwbaarheid van de informatie. Recruiters gebruiken netwerksites tegenwoordig om werknemers te werven⁸, maar wees er wel van bewust dat een gebruiker zich als heel iemand anders kan voordoen.

Heb je weinig vertrouwen in het behoud van je privacy of wil je niet gebruikmaken van de extra mogelijkheden van een netwerksite? De beste tip is dan om helemaal geen online-profiel aan te maken natuurlijk.

Conclusie

Voor mij zijn de voordelen die sociale netwerksites bieden voldoende geweest om een eigen profiel aan te maken. Ik kan eenvoudig contacten onderhouden en op de hoogte blijven van de carrières van oude studiegenootjes, collegae of zakenpartners. Wellicht enkel uit nieuwsgierigheid maar de contacten kunnen ook tot informatie leiden die voor mijn carrière waardevol zijn. Als IT-auditor kan ik via LinkedIn bovendien wereldwijde vakdiscussies initiëren, aan discussies deelnemen of wellicht nog gewezen worden op een interessante vacature die ik ook aan mijn netwerk bekend kan maken. Zelf heb ik regelmatig interessante vragen en antwoorden voorbij zien komen. Ook ben ik meerdere malen benaderd met een relevante vacature of de vraag om een vacature door te sturen naar een vriend in mijn netwerk. Ik zou zeggen, neem zelf eens een kijkje en wees verrast om te zien hoeveel bekenden je al voor waren! ■

Noten

- 1 In Real Life, het 'echte' leven
- 2 Uniform Resource Locator; hierbij wordt internet bedoeld, het virtuele leven
- 3 Internet Relay Chat
- 4 "I seek you", eind jaren '90 erg populaire instant messaging toepassing
- 5 Sinds versie 8 heet de MSN Messenger officieel Windows Live Messenger
- 6 Ernst & Young Mediabarometer 14 november 2007
- 7 Instant messaging is overigens ook in zakelijk gebruik al lange tijd populair (bijv. IBM Lotus Sametime)
- 8 <http://arbeidsmarkt.blog.nl/?comments/2008121-recruitment-via-linkedin-een.html>